

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни
— 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

ПАЙШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

1996 йил май

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХОТИН-ҚИЗЛАР КҮМИТАСИ, БОЛАЛАР ЖАМГАРМАСИ ВА «СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ ЖАМГАРМАСИ ҲАФТАЛИГИ • Баҳоси эркин нарҳда

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов «Ўзбекино давлат-акционерлик компаниясини тузиш тўғрисида»ги Фармонга имзо чекди.

● Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг қарори билан Андижон вилоятидаги Комсомолобод туманининг номи Улуғнор, Жиззах вилоятидаги Улянов шаҳрининг номи эса Даштобод деб ўзгартирилди.

● Тошкентда Корея Республикасининг мамлакатимиздаги элчихонаси учун янги бино қурилиши бошланди. Қурилишни сеуллик меъморларнинг лойиҳаси бўйича Ўзбекистон қурувчилари бажаришмоқда.

● Қарши шаҳридаги тиббиёт билим юрти ўзининг ярим асрлик тўйини нишонлади. Бугунги кунда билим юртининг кундузги ва кечки бўлимларида жами 1792 нафар талаба таҳсил олмоқда.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг таклифига биноан Туркия Президенти Сулаймон Демирэл шу йил 7-9 май кунлари расмий ташриф билан республикаимизда бўлади.

● Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ва Европа Иттифоқи делегациялари қўшма кўмитасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда ҳамкорликнинг дастлабки натижалари ва истиқболлари муҳокама қилинди.

● Андижонда Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб ўтказилган «Фолклор-96» курик танловида вилоят марказидаги 39 та мактабнинг ўқувчилари иштирок этишди.

● Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Енгил ва маҳаллий саноатни ривожлантиришни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

● Покистонда «Амир Темур Қурағоний» номли тарихий роман урду тилида нашр этилди. Унинг муаллифи таниқли ёзувчи, Лоҳур шаҳридаги «Покистон — Ўзбекистон иқтисодий ва маданий маркази» фаоли Илмасдир.

● Республика ёшларининг яқинда ташкил этилган «Камолот» жамғармасининг Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ҳудудий бўлимлари ташкилий йиғилишлари бўлиб ўтди.
Республика матбуот хабарлари асосида тайёрланди

Кўёш тафтини сезиб,
Тонгда турар қизалоқ.

Заррин этакларини,
Тортқилайди кўк ўтлоқ.

УШБУ СОНДА:

4-БЕГ:

«БҲСАҒА» РҲКНАЯ «ВАСОЛ САРЛАРИ» БИЛАН ТАҲВИЛ-САТ.

6-БЕГ:

Ҳ ҚИММАНҲ ДБҲҲЛЛӨСЯ...

ОБУНАЧИЛАР ЭЪТИБОРИГА!

Республикаимиздаги барча алоқа бўлимларида ва матбуот тарқатиш ташкилотларида газета ва журналларга 1996 йилнинг II ярим йиллиги учун обуна давом этмоқда.

Азиз дўстлар!

Севимли газетангиз «Оила ва жамият»га ёзилмаган бўлсангиз вақтни бой берманг.

АКЦИЯ
ИҚТИСОД
ТАЯНЧИ!

MILLIY INVESTICIYA FONDI
MILLIY INVESTICIYA FONDI

Тел 39-16-56
FAX 39-17-63

Муассислар фаолиятдан ИСТИҚБОЛ, ҚАДРИЯТ ВА АЁЛ

Тошкентда Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитасининг пленуми бўлиб ўтди. Унда мамлакат иқтисодий тарафини ислоҳ қилишда, кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда хотин-қизларнинг фаолиятини кучайтириш масалалари муҳокама қилинди. Пленуми Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, республика Хотин-қизлар кўмитасининг раиси Дилбар Ғуломова очди. У тупланганларни Олий Мажлиснинг V сессияси яқунлари, унда қабул қилинган янги қонунлар билан таништирди. Ўзбекистонда амалга оширилаётган туб ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларда хотин-қизларнинг фаолияти ошмоқда. Хотин-қизлар ҳаракатининг давлат томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётганлиги, ижтимоий муаммоларини ҳал қилишга республика раҳбарияти томонидан доимий эътибор берилганлиги хотин-қизлар ташкилотлари фаолиятининг янада самарали бўлишига асос бўлади, деб ишонч билдирилди.

Пленум иштирокчилари Тошкент, Фарғона ва Қашқадарё вилоятларида хотин-қизлар кўмиталарининг тадбиркорликни ривожлантириш, кичик ва хусусий бизнес соҳасида хотин-қизларнинг иштирокини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва кучайтириш борасидаги иш тажрибаси билан танишдилар.

Шунингдек, пленумда оналик ва болалиқни муҳофаза қилиш дастури асосида хотин-қизлар орасида соғломлаштириш ишларини яхшилаш имкониятлари ҳам кўриб чиқилди. Таъкидлаб ўтилганидек, бу борадаги ишларни соғлиқни сақлаш ташкилотлари ва жамоатчилик билан ҳамкорликда мунтазам давом эттириш лозим.

Пленум иштирокчилари Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллигига бағишлаб, хотин-қизлар маҳаллий кўмиталарининг фаолиятини акс эттирувчи «Истиқбол, қадрият ва аёл» республика курик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Н. ҚЎЗИЕВ

Ҳар доим ҳофизнинг юртни таранум этгувчи хонишларини эшитсам, ёки бирор шoirнинг шеърини ўқисам ёинки, мусаввирнинг юрт жамоли тасвирланган суратини кўрганамда боболаримнинг, момоларимнинг муқаддас руҳи поклари ётган, ўзи миттигина, бағри осмон сингари кенг она қишлоғим хаёлимда гавдаланаверади. Мен қаерда бўлмайин мана шу маконга интилиб яшайман, ҳаммиша қалбимда унинг иссиқ меҳри уфуриб туради.

«Ватан остонадан бошланади» — дейдилар. Дарҳақиқат, Ватан туйғуси даставвал оилада куртаклайди. У ҳар бир инсон учун улуг ва муқаддасдир. Мана шу муқаддас Ватан бошланган ер эса инсоннинг киндик қони тўкилган заминдир. Шунинг учун бу юрт қанчалик митти бўлмасин оламда тенгсиз ва улугвор бўлиб қолаверади.

Баъзан шаҳарда, темир қўтичадек уйда яшайдан зерикиб қолганимда ўша жонажон юртимнинг кучоғига отлана қоламан. Ҳар гал она қишлоғимга кириб борар эканман, унинг ҳеч нарсага қийслаб бўлмайдиган, оламда тенгсиз меҳридан завқ олавераман. Негаки, бу ерда бахтли болалигим кечган кўчалар, хўш уша маъсум гудаклигимда бирга уйнаб юрган жўраларим, қишлоғимнинг сочларини қирқ кокил қилиб уриб, эгнига атлас кўйлак кийиб олган кийик кўз қизлари, нуроний, захматкаш болаларим, момоларим, қўйинги, бу юртининг турғайлари-ю, какликларига-ча барча-барчаси мени кўчоқ очиб қўтиб олаётгандек бўлаверади.

Мана бу сафар ҳам томдай балад автобусдан тушиб яна жонажон қишлоғимга кириб бораёяман. Уйимиз тўрт беш чақиримлик йўлда бўлса ҳам, изимдан етиб келиб гўё мени кўрмагандек гизиллаб ўтиб бораётган машиналарни тўхтатишга райим бўлмайди. То уйгача пиёда боришга қарор қиламан. Ҳар доим ҳам шундай бўлади. Бу кадрдон йўларда пиёда юришни жуда-жуда ёқтираман.

Йўлнинг икки томони кенг даладаш. Бу ерда ўзинг хон, ўзинг бексан. Шаҳарда азбаройи ишинг қўлигидан бош қашигга ҳам қўлинг тегмай юраверганидан кейин бундай кенг даштликлар бағрида баралла

куйлагинг келади. Хоҳлаганингча, бор овозинг билан куйлайверишинг мумкин. Ҳеч ким сенга ҳалақит бермайди.

Илон изи йўлларда кетаётиб кўшиқ куйлайман, жўшиб куйлайман. Юрагимда ажиб хислар жўш уради. Атрофга чексиз қувончлар билан боқаман. Кенг даштликлар бағрида, қир-адирларда сурув-сурув қўй-қўйлар, подалар утлаб юради. Сурувларнинг ёнида тўрт-беш чоғли болаларилар тўда-тўда бўлишиб нималардир ўйнаётган бўлади. Яна хаёллар оғушида сузаман.

Юрт ишқи

БОЛАЛИККА ЕТАКЛОВЧИ СЎҚМОҚЛАР

Болалик! Ҳамма болаларники каби менинг ҳам бу бегубор даврим мана шу муъжазгина қишлоқда кечган. Ҳали тўрт-беш ёшли гудаклигимизда беш-олта чоғли қишлоқ болалари билан узун таъқни тақимимиз остига қистириб «чу, жониворим» дея от қилиб чопқиллаб юрган дамларим-

Абдурауф ПАРДАЕВ

Фикр

ШАПАЛОҚ

кетасизми?» деб сўраб қолди. Мен ҳайрон бўлдим! «Нега энди, болаларда нима гуноҳ? Нима учун мен уларни бекордан-бекорга уриб қарғашим керак экан?» «Ҳа энди Исонинг аламини Мусодан олиш учунда» деди сўхбатдошим.

Рупарамдаги барвастига эркак бир зумда кўз олдимда кичрайиб, мунғайиб қолгандай бўлди ва мен бу одамга ичимдан ачиниб кетдим. Демак, унинг оиласида бундай ҳолатлар тез-тез такрорланиб турар экан, аёли оилада ўзини худди шундай тутар экан, деган фикрга бордим.

«Исонинг аламини Мусодан олиш» ҳоллари нафақат оилаларда, балки мактабларда ҳам учраб туради. Бирор нарсдан аччиқланган ўқитувчи бутун аламини ўқувчилардан олиб, уларга захрини тукиб сочади. Бу билан у болалар қалбига озор етказаятганини, ўз обрўсидан пўтур кетаётганини сезмайди.

Бундан бир неча йил муқад-

дам шундай воқеа бўлганди. Опам уша пайтда 5-синфда ўқир эди. У орамизда жуда ақлли, камгап, сермулоҳаза бўлиб, ҳамма фанларни аъло баҳога ўзлаштирарди. Бир куни математика ўқитувчиси бир нарсдан аччиқланиб синфга кирадида, синфдаги шовқин-суронни бостириш учунми ёки жаҳл устидами ишқилиб, биринчи партада ўтирган опамни қўлидаги китоб билан уради. Онамиз кечқурун ҳамма воқеадан хабардор бўладилар. Бу воқеа уларга ҳам жуда оғир ботади. Лекин шунга қарамай «Ҳечқиси йўқ болам, ўқитувчинг жаҳл устида уриб юборганлар, мен бориб у киши билан гаплашаман. У киши ҳали сени билмайдилар, энди бундай ҳодиса такрорланмайди» деб опамга тушунтиришга, унинг кўнглини кўтаришга ҳаракат қиладилар. Лекин, минг афсуски, опам бу мактабга қайтиб қадам босмади. Узоқроқ бўлса ҳам бошқа мактабга қатнай бошлади. Битта тарсаки туфайли,

га, бошимдан кечирган яхши-ёмон кунларимни ҳаммасига энг аввало мана шу муъжаз қишлоғим гуноҳ. Илк бора Ватанга меҳру муҳаббатни ҳам, она халқимни фарзандлик меҳри билан севишни ҳам шу юртни, шу юртининг одамларини севиш орқали ўрганганман.

Бир томони Қарши, иккинчи томони Самарқандга туташиб кетган кенг асфалт йўлнинг шарқий томонида жойлашган муъжазгина бу юртининг номини Аннaруз қишлоғи дейишади. Аннaрузликлар танти, меҳнаткаш, захматкаш халқ. Момолари, боболари йимон эътиқодли, қизлари, келинлари ҳаёли, ибодли, йигитлари шерюрак, софдил. Бу ернинг халқи шундай. Йиллаб мисқоллаб топганини бир кунлик туйға тўқкан меҳмондўст, қўйинги айтса адо бўлмас фазилатлари билан қадрлидир.

Бу йил Аннaрузга баҳор ўзининг шодликлари билан кириб келди. Яна қир-адирлар кўм-кўк майсалар билан қопланди. Далалар кўркак кўрқ, жамолчи жамол қўшилди. Ана Аннaрузнинг қоқ ярим белидан оқлаб ўтган Қўмдарё тўлиб-тошиб, солланиб-солланиб оқмоқда. Биз ҳам болалигимизда мана шу дарё соҳилларида тўлқинларга термулиб хаёл сурганмиз. Унинг муздек сувларида чўмилиб баҳра олганмиз. Ўша бахтли болалигининг аллагадан юртинг ҳақида қўшиқ айтмай бўладими?

Юртим, сен шунчалар муқаддассан! Аннaрузим сен менга оқ сут берган, тунлари бошимда мўжжа қоқмай, бешик тебратиб алла айтиб чиққан онам каби муқаддассан.

Паришонхотир хаёлларим яна олис-олисларга сузиб кетаверади. Қишлоғим ҳақида бошланган ўйларим, қўшиқларим поёнсиз ва муқаддас Ватаним — Ўзбекистон деб атамай жаннатмакон юртининг келажак, истиқболга бориб тақалаверади. Поёнсиз Ватанимнинг қафтдек қишлоғи ҳақидаги бу қўшигимни бор овозим билан куйлавераман ва мен бу таронани юртим сарҳадлари ўзра абадий янграб туришини яратган эгамдан илтижо қилиб сурайвераман. Осмон эса мусоффо бўлиб тиниқлашаверади. Кўкка зилоллик инди. Гўё фаришталар ҳам менинг ҳаётбахш қўшиғимга жўр бўлаётгандек.

опамни ўқишини бир мактабдан иккинчи мактабга кўчиришга мажбур бўлишди. Отам ўз фарзандларининг қалбини тушунганлари ва унинг оғригини сезганлари учун ҳам кўнглига қараб ҳаракат қилишга мажбур бўладилар. Бундай ҳодисаларни жуда кўп мактабларда, жуда кўп боғчаларда кузатишимиз мумкин.

Боланинг табиати нозик. Унинг хулқига атрофда юз бераётган ҳар қандай ҳодиса таъсир қилиши мумкин. Юқорида айтиб ўтилган биз катталарнинг қўполлигимиз туфайли содир этилган хатолар болаларнинг мурғаккина қалбини бир умрга жароҳатламайдими?

Биз келажак порлоқ бўлган Ватанимнинг истиқболни тарбиялмаямиз, унинг келгусини нурафшон кўриш орзусида яшаямиз, меҳнат қиляймиз. Шундай экан, тарбия ўчоғининг қайси бир нуқтасида бўлмайлик, уни тўғри йўлга қўйишга, тўғри шакллантиришга ҳаракат қилмоғимиз керак. Зеро, пойдевори мустаҳкам бўлган иморатнинг умри узоқ, дейишлари бежиз эмас.

Захро АЗИЗОВА

АЁЛ ДУНЁНИ ТЕБРАТАР

Тан олиш керак, ҳар бир оиланинг файзи, кут-баракаси, саришталиги аёл тугайлидир. Лекин бугунги аёллар фақат рўзгор, бола-чақа ташвиши билан чекланиб қолаётганлари йўқ. Турли мамлакатларда сиёсат, иқтисод, фан ва бошқа соҳаларда ўзларини намойён этаётган аёллар кўп. Улар ўзлари бошқараётган давлатни, йирик фирма ва компанияларни, бошқа турдаги муассасаларни ҳам мисоли бир оила билиб, у ерда осойишталик, тартиб, файз бўлишга интиломқдалар ва бунга эришяптилар ҳам. «Аёл дунёни тебрата» рухни остида ана шундай номдор аёллар ҳақида мақолалар бериб боришни ният қилдик. Зеро, уларнинг қатъияти, ақли ва заковати ўрناق олишга арзигулик.

Беназирни отаси ёшлигидан жуда яхши кўрар, ҳатто давлат ишларига ўргансин деган ниятда расмий ташрифларда ўзи билан бирга олиб юрар эди. Сабаби Зулфиқор Али Бхутто ўзидан кейин қизи мамлактани бошқаришни ва шу тариқа Покистонда Бхуттолар сиёсий сулоласининг вужудга келишини жудаям истарди. Лекин 1977 йил июлда Зулфиқор Али Бхутто ҳокимиятдан четлатилди ва генерал Зиё-ул-Ҳақ томонидан қамоққа олинди. Бу пайтда Беназир 24 ёшда бўлиб, Оксфорд ва Ҳарвард университетларида таҳсил олаётганди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозим

ки, Зулфиқор Али қизининг дунёвий илмларни эгаллаб, маънавий камол топишига асосий эътиборни қаратганди. Ва кези келганда унинг самара-

ни унутмаслигинг лозим».

... Мамлакатда ун йил давом этган диктатура Беназирнинг гоҳ уй қамогиди, гоҳ қамоқхона камераларида, гоҳ

Беназир Бхутто:

Қатъият қуролимдир

сини ҳам қизидан қатъий талаб этарди. Ҳатто унинг қамоқхонадан қизига қарата ёзган мактубларидан бирида шундай сузлар бор эди: «Қизим, мени ёшим 50 га етди, сен эса ҳали мен кечган умр довоининг ярмида турибсан. Муҳими, сен бу ёшга етувнингча халқ учун мен қилганимдан икки ҳисса кўп иш қилишинг кераклиги-

Лондонда сургунда яшашига сабаб бўлди. 1986 йил Зиё-ул-Ҳақ мамлакатдаги ҳарбий ҳолатни бекор қилгандагина Беназир Лондондан қайтиб келади. 1988 йилда Зиё-ул-Ҳақ оламдан ўтган, Беназир отаси асос солган партиянинг фаолиятини давом эттиради. Натижада Бхутто хоним етакчилик қила бошлаган бу партия халқ

Умар бин ал-Хаттоб розияллоху анху:

«Кишилардан йигинларда ва масжидларда бирор нарса (яъни садақа) сўраманг, зеро уларни ранжитиб, нокулай аҳволга солиб қўйишингиз мумкин, аммо улардан (садақани) ўйларида сўраг, ким-ки сўраганингизни истаса беради, истамаса йўқ».

Али бин Аби Толиб розияллоху анху:

«Илм молу дунёдан афзалдир, чунки бойликни сен қўриқлайсан, илм эса сени қўриқлайди, молу дунё сарф-харажат қилинганда камайиб борса, илм-маърифат ишлатилган сари ортиб боради, илм ҳокимдир, бойлик эса унга маҳкум, яъни тобедир, бойликни асраб-авайлагувчилар улди, бойлик эса қолди, уламолар эса замон тургунча турдилар, уларнинг баъзи намояндалари унитилгандир, лекин уларнинг ёзган асарлари қалбларда мангу барҳаёт».

ал-Ҳорис ал-Мухасибий:

«Ким-ки уз ботиний ҳис-туйғуларини, яъни ички дунёсини тарбия қилишда талабчан бўлса, Аллоҳ унга ҳикмати мерос қилади ва унга қалбларни нурафшон этгучи ва ҳавойи нафсларни бўйсиндирувчи ва руҳга (руҳиятга) ором

ҳим туртинчисини айт». «Туртинчи, агар улим фариштаси (Азройил) жонингни олгани келса унга: «Менинг ўлимимни бироз вақтга кечиктир» — деб айтгин». Киши деди: «Бундай бўлиши мумкин эмас, ахир Аллоҳ таоло ўзининг Кито-бида шундай дейди-ку: «Қачон-ки улар

Таниқли кишиларнинг айтганлари

берувчи уз чиройи ва муҳаббатини ато этади».

АГАР ҚўЛИНГДАН КЕЛСА...

Бир киши Иброҳим бин Адҳамнинг (розияллоху анху) олдига бориб унга дебди: «Мен ҳавойи нафсимга эрк бериб юбордим, менга уни тийиб тура олишимга сабаб буладиган бирор нарса айт». Иброҳим унга деди: «Агар сен бешта насихатимга амал қилсанг, ҳеч қачон уз нафсига эргашиб ҳаддидан ошган кимсалардан бўлмайсан». Киши унга деди: «Билганларингни менга айт, эй Иброҳим». У деди: «Биринчи, агар Аллоҳга осий бўлмоқчи бўлсанг, унинг сенга берган ризқи насибасидан бирор нарса ема. Иккинчи, агар Аллоҳга осий бўлишни истасанг, У сени кўрмайдиган бирон жойни топ-да, уша ерда Унга (Аллоҳга) осий бўл». Киши деди: «Эй Иброҳим, қандай қилиб бундай деясан, ахир Аллоҳ сирли ва ҳуфя нарса-воқеалардан хабардорку». Унга деди: «Агар шундайлигини билсанг, Аллоҳга осий бўлишинг тўғрими?». Киши деди: «Йўқ, эй Ибро-

ҳим туртинчисини айт». «Туртинчи, агар улим фариштаси (Азройил) жонингни олгани келса унга: «Менинг ўлимимни бироз вақтга кечиктир» — деб айтгин». Киши деди: «Бундай бўлиши мумкин эмас, ахир Аллоҳ таоло ўзининг Кито-бида шундай дейди-ку: «Қачон-ки улар ҳим туртинчисини айт». «Туртинчи, агар улим фариштаси (Азройил) жонингни олгани келса унга: «Менинг ўлимимни бироз вақтга кечиктир» — деб айтгин». Киши деди: «Бундай бўлиши мумкин эмас, ахир Аллоҳ таоло ўзининг Кито-бида шундай дейди-ку: «Қачон-ки улар

У ЕРДА ХУРСАНДИЛИК БОРМИ ҲАМ...

Имом ал-Воҳидий ривоят қилади: Бир кемада Ироқнинг Басра шаҳридаги обрӯ-эътиборли кишилардан бири уз канизаги билан кетарди. У ичиб кайфу-сафо қилар, канизак эса удни (муסיқа асбоби) чалиб ашула айтар эди. Кемада яна солиҳ кишилардан бўлган бир фақир бола ҳам бўлиб, у канизакнинг куйлашига маҳлиб бўлиб турганда киши деди: «Ҳой бола, сен ҳам шундай куйлай оласанми?». Бола деди: «Шу ҳам чиройликми, бундан ҳам яхшироқ айтишим мумкин». Бола ҳушовоз бўлиб Қуръон тиловат қила бошлади: «Уларга айтинг: «Дунё матоси озгина арзимасдир. Аллоҳдан кўрққан киши учун охи-рат яхшироқдир. Сизларга қилчалик зулм қилинмас. Қаерда бўлсангиз ҳам, ҳатто мустаҳкам қалъалар ичида бўлсангиз ҳам улим сизларни топиб олур («Нисо» сураси, 77-78-оятлар). Киши қулидаги шаробни сувга сепиб юборди ва: «Дарҳақиқат, бу мен шу вақтгача эшитганларимнинг энг яхшиси экан. Яна бошқаси ҳам борми?» — деб сўради. Бола «Ҳа» деб жавоб берди. Кейин эса

ишончини қозониб, сайловларда гонил чиқади. Ва у 35 ёшида мамлакатнинг энг ёш бош вазири этиб тайинланади. Шу тариқа ҳозирги замон мусулмон мамлакатидан биринчи раҳбар аёл этишиб чиқиб, давлатни идора эта бошлади.

Беназир Бхуттонинг давлат тизимида порохурликка йўл қўйганликда айбланиб, 1990 йил августда ҳокимиятдан четлаштирилган. 1993 йилги сайловларда яна галаба қозонган бу аёл 40 ёшида иккинчи бор ҳукумат раҳбари бўлди.

Кейинги йилларда мамлакатда ҳукм сураётган миллий низолар, беқарорлик ва айрим номувофиқликларга қарамай Бхутто хонимнинг эртанги кунга ишончи баланд. Зеро, 1995 йилнинг узида мамлакатнинг иқтисодий ўсиши 4,7 фоизни ташкил этганлиги, экспорт миқдорининг ҳаминқадар ошганлиги, хорижий сармоя кириб келишининг янада кучайганлиги ҳам буни исботлаб турибди. Аммо Беназирдан «эришган энг катта муваффақиятингиз нимада?» дея сўрашганда, у бошқачароқ жавоб қилди: «Ҳукумат раҳбари бўлиб сайланишим натижасида мамлакатда аёлларнинг ҳуқуқларини ҳимоя, қилиб уларнинг ишлашлари учун энг имкониятлар яратётганлигим менинг энг катта ютуғим бўлса керак».

Салоҳиддин СИДИҚОВ тайёрлади

Оламда гап кўп

ГЎЗАЛ БОЛАЛАР ВА МУШТУМЗЎР ОТАЛАР

Венесуэла пойтахтида бола-лар ўртасида ўтказилган гўзаллик танлови мушталашув билан якун топди. Танлов ғолибининг номи Эълон қилинганда, бундан норози бўлган ота-оналар жори аъзоларига ва ташкилотчиларга ташла-нишди. Мушталашув чоғида 32 киши жароҳат олди. Жароҳат-лари оғир бўлган беш киши эса шифохонага ётқизилди.

Қуръон тиловат қилди: «Айтинг: (Бу Қуръон) Парвардигорингиз томонидан (келган) Ҳақиқатдир. Бас, хоҳлаган киши иймон келтирсин, хоҳлаган кимса кофир бўлсин. Аниқки, биз золим-кофирлар учун алангалари дузахийларни ўраб-чирмаб оладиган жаҳаннамни тайёрлаб қўйгандирмиз. Агар улар (таш-налик азобига чидалмай) сув сурасалар, эритилган (доғланган) ёғ каби юз-ларини куйдирувчи сув берилур. Нақадар ёмон ичимлик у, нақадар ёмон жой у!» («Қаҳф» сураси, 29-оят).

Кишининг қалби бу сузлардан қаттиқ таъсирланди ва у шаробни сувга улоқтириб, удни синдириб ташлади. Кейин эса: «У ерда (яъни, Қуръонда) кишига таскин бериб, уни хурсанд қиладиган бирор нарса борми ўзи?» — деб сўради. Бола: «Ҳа, албатта» — деб жавоб берди ва куйдаги оятни ўқиди: «Менинг (турли гуноҳ-маъсиятлар қилиш билан) уз жонларига жабр қилган бандаларимга айтинг: «Аллоҳнинг раҳмат-марҳаматидан ноумид бўлмангиз! Албатта Аллоҳ (ўзи хоҳлаган бандаларининг) барча гуноҳларини кечирур. Албатта, унинг Узигина кечирувчи ва меҳрибондир.» («Зумар» сураси, 53-оят).

Уша киши тўсатдан бақириб юборди ва нафаси бугилиб жимиб қолди. Барча у тарафга қараганда, оламдан ўтган эди.

«Ҳило» журналидан Ҳожиакбар МУЗАФФАР таржимаси

СИЗЛАБ ГАПИРИШДА ҲИКМАТ КЎП

Бир танишим бор, фарзандларини доимо сизлаб гапиради. Қаттиқ уришиб ёки дуқ-пуписа қилганини, ноўрин койганини курган, эшитган эмасман. Қатъий ва эътирозга урин қолдирмайдиган оҳангда сўзлаб кўяди, болаларига эса шунинг ўзи кифоя, отанинг гапини сира икки қилмасдан бажарадилар.

«Ким сизлар Дониёр, Нигора?» деб сураса улар: «Алҳамдулulloҳ мусулмонмиз» дейишади. «Мусулмонлигинизни исботлангчи?» деб кўйса бас ака сингиллар бирин кетин калимаи-шаҳодатни ёддан айтиб берадилар.

Тарбияга бу қадар нозиктаъблик, мулойимлик билан ёндашишнинг хосияти нимадан экан, дея ўйлаб қоласиз. Мулойимлик кўп ҳолларда эркалашдек бўлиб туюлгани боис бола талтаиб кетмаслигига қафолат бериш қийин. Аммо тарбияга дуқ-пуписа билан ёндашишнинг қандай оқибатларга олиб келиши ҳам маълум. Қизиқ унда нима қилиш керак? Бу саволга ул танишим шундай жавоб берувди:

— «Сизлаб гапириш қадимдан ўзбекона ҳурмат, лутфу карам ифодаси бўлиб келган. Бола ўзига курсатилган ҳурматга нисбатан ҳеч қачон гайирлик курсатмайди. Агар сиз фарзандингизни «сен»лаб ҳадеб танбеҳу дашно-

лар бераверсангиз, у тажанг, инжиқ бўлиб усади. Мен зиёли бўлганим боис болани «сиз»лаб гапириш тарафдориман. Бу билан ҳеч бир ота-она кичик бўлиб қолмайди, аксинча ўзига нисбатан фақат иззат-ҳурмат кўради. Турри, баъзида болалар ноҳужа иш қилиб кўйишлари мумкин, бундай пайтда мен уларни бурчакка тургазиб кўяман, то оёқлари оғригунча туради ва хатоларини англайдилар.

«Зиёли» сўзининг луғавий маъносини бу одам том маъноси билан тушунишига шубҳа қилмайман. Яъни кўпчиликнинг фикрига кўра, зиё-нур, ёруғлик, ёлимаърифатли бўлиш деганидир. Аммо зиёлларимиз орасида одоб доирасидан четга чиқадиган, жаҳли чиққанда, ақли қочадиганлари йўқ дейсизми?

Менинг яқин бир танишим шириндан шакар қизларини бўларбўлмасга «хайвон», «мол», «чучқа», «ит», «жинни» каби ярамас сўзлар билан силтаб-силтаб ташлаганига, туртиб-урганига кўп ма-

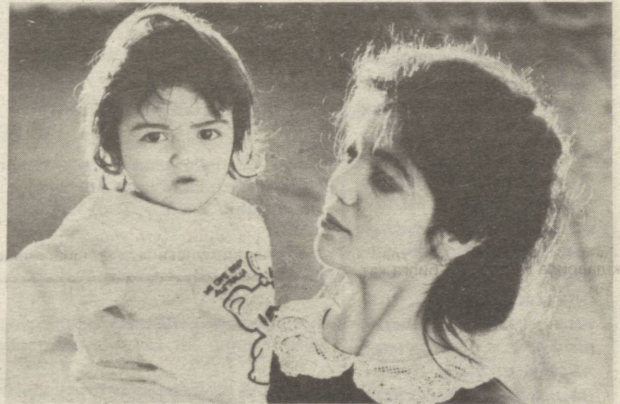
рта гувоҳ бўлганман. Лоақал «зумраша», «тирмизак», «ярамас» деб койиса ҳам майли, чидаш мумкин, Аммо «хайвон» деб ўз боласини ердан олиб, ерга солиш маънавият-сизиликнинг бир курилиши эмасмикан?

Гап шундаки, кўшнинг ҳам зиёли. У билан танишим орасидаги фикрларо, тарбия бериш борасидаги фарқни қаранг. Энг ёмони, кўшнинг қизчалари ҳам оналаридан «нусха» олгандек, айтган сўзларини дар-

унинг бу қадар нозиклиги таъсирчанлигига дуч келганингизда уйга толганмисиз? Танишим тақлиф қилганидек болани «сиз»лаб гапириш керакмикан? Ахир ҳар не бўлганда ҳам, чинакам гузал хулқдан тарбия курган фарзандларимиз вояга етиб, одам қаторига қўшилганларида, ўз бурчу вазифаси нимадан иборат эканлигини теран англаб етсинлар, деймиз-да.

Тарбия ва одобни ҳар ким ҳар хил тушунади. Унга биров аҳамият беради, биров йўқ. Бу бир чимдимгина мулоҳазадан фикр чиқариш эса узларингизга ҳавола.

Хулқар ТҲЙМАНОВА

О.Мухамеджонов сурати

Ака-укалар отаси васият қилиб қолдирган ҳовлини талашиб, узаро жанжаллашибди. Сунг шу хонадондаги келинлар, кувелар ҳам бу можарога аралашибдилар. Оилавий жанжал кенгайиб, ҳовлидан ташқарига чиқибди, овозаси бутун маҳаллага етибди. Маҳалла кексалари жонужигарларни инсофга чақирмоқчи бўлибдилар. Барча панду насихатлар, хатти-ҳаракатлар бекорга кетибди. Сабаби, овсинлар узаро юзурмас бўлишган, ака-укалар эса зимдан иш қўриб, бир-бирларини аллақонан судга бериб улгуришган экан...

Мен бу воқеани газетадан ўқиб, азбаройи даҳшатга тушдим. «Бир қориндан талашиб тушган, бир кўрпани тепкилаб катта бўлишган ака-укалар наҳот шу даражагача боришди, ахир аждодларимиздан бизга мерос бўлиб қолган меҳр-оқибат, инсонийлик, жигарпарварлик фазилатлари қайёда қолди?» дея ўйладим. Уйлаганим сайин, кўзларимга ёш қалқди.

Болалигимни эслайман. Биз ўн беш чоғли қизалоқлар мактабга бирга бориб қайтардик. Йул-йўлакай гаплашиб кетардик. Қизлардан бири тугилган кунига ақасининг румол совга қилганини, яна бири опасининг ҳар кун сочларини тараб, чиройли лента тақиб қўйишини айтиб мақтанарди. Мен бу сўхбатларни жимгина тинглардим. Уларга ҳавасим келарди. Чунки менинг акам ҳам, опам ҳам йўқ эди. Оилада тўнгич эдим, менинг ҳам бир ҳимоячи акам бўлишини, сочларимни тараб, ураб кўядиган опам бўлишини жуда-жуда хоҳлардим...

Йиллар утиб англадим. Бир хонадонда ўсиб улғайган опа-укалар, ака-сингиллар уртасидаги меҳр ҳамма туйгулардан кўра кучлироқ бўларкан. Ва яна англадимки, жону жигарлар уртасидаги меҳрсизлик ўз-ўзидан оиладаги тарбияга бориб тақаларкан. Ривоятларда келтирилганча, қадимда бир кекса киши донишманд ҳузурига борибди. «Эй, донолар доноси, —

дебди у. — Кексайганимда фарзандларим томонидан кўп хўрланаяпман. Угилларим мени жеркиб-ҳақоратлашади, набираларим олдида уятга қолмоқдаман. Бунинг сабаби не? Шунда донишманд дебди: «Айтингчи, сиз болаларингиз-

хонадонларда ҳаёт шу тарзда кечса» деб уйлардим. Мен курзатганим — сокин ва батартиб хонадонларда усган болаларнинг кейинчалик ноаҳил бўлиб яшашларига ҳеч ишонмайман! Чунки, келажакда пойдевор ёш-ликда қўйилади. Шунингдек,

билан бирга курпачага чўқдим. Бу орада кўшним онасига хайр-хўш ҳам қилмай, тарс-турс юриб чиқиб кетди. «Ҳамма айб ўзимда, — деди Назокат хола оғир тортиб. — Ақдамини кичиклигиде ҳам бошқа болаларимдан кўра кўпроқ эркалатар-

• Қадриятларимиз

ЖОНУ ЖИГАРЛИК БУРЧЛАРИ

ни кичиклигиде ҳақоратлаганмисиз?» «Булмасачи, — дебди кекса киши. — Жаҳлимни чиқаршиса, уриб-сўқардим. Ахир отанинг бунга ҳаққи борку!» «Энди ўзингиздан упкаланг, — дебди бош қайбаб донишманд. — Узингиз берган тарбиянинг мевасини ҳарқанча аччиқ бўлмасин, ейишга мажбурсиз!»

Бир оилани биламан. Бирор марта қаттиқ овоз эшитилмаган бу уйдан. Саккиз фарзанд усиб-улгайиб, удли-шудли бўлиб етишишди. Оила бошлиғи ҳам, уй бекаси ҳам ҳалол меҳнатлари эвазига оддийгина яшашади. Лекин, бу хонадондаги узаро аҳиллик, фарзандлар уртасидаги меҳр-муруват манаман деган айрим хонадонларда ҳам йўқ. Кўпинча кузатардим: оила бошлиғи Шариф ака икки болани мактабга, Насиба опа эса икки кичкинасини боғчага етаклаб утишарди. Уйдан чиқиб кетиб, болалар жажжи укаларини ўпиб, «Хайр, яхши бориб келинлар!» деб қўйишарди. Укалар ҳам жимтай қўлчаларини силкиб «хайр» ишорасини қиларди. Кечқурун хонадоннинг катталари укаларини боғчадан узари олиб келишарди. Уларга уйда чой ичириб, ширин-ширин эртақлар айтиб, бериб, то оналарни ишдан қайтгунча олиб утиришарди. Бу нарса оила ҳаётидаги одатий бир ҳол бўлса-да, менинг жуда ҳавасим келарди. «Қанийди, ҳамма

меҳр-оқибатга ҳам...

Кўшним Нигорахон билан жуда яқинмиз. Дам олиш кунларидан бирда бизникига чиқиб, «юринг, ойимникига бориб келайлик» деб тақлиф қилди. Уч маҳалла нарида турадиган ойилари Назокат холани яхши кўраман, сўхбати жонан аёл. Микиб сўхбатлашиб келаман деб ўйлаб, Нигорахон билан йўлга тушдим. Назокат хола бизни кўриб суюниб кетди, оппоқ дастурхон ёзиб, устини мевачева билан тўлдириб ташлади. «Қани, патирдан олинлар, — деди хола бизни дастурхонга ундаб. — Кеча Ақиданикига борувдим, бир зумда патир ёпиб келди, бояқшиш...» Енимда утирган кўшним қўлидаги пиёлани жаҳл билан дастурхонга қўйди-да, онасига газаб аралаш пичинг қилди: — Тавба, бизникига бир бориб келгунча Ақиданикига ун марта бориб келасиз-а! Нима, унингизнинг шохи борми, уйи ҳам анча олис бўлса... Узи келиб кўрсин, сизини!» Назокат хола лабини тишлаб, менга кўз қирини ташлади. Сунг кизига деди: — Ахир синглининг болалари ҳали ёш-да, қизим...» «Унда бор бола бизда ҳам бор, ёнини олмай кўяқолинг!» Кўшним шартта уридан туриб, кийинмоқча чоғланди. Мен нима қилишимни билмай, туриб қолдим. Назокат холанинг кўзларига ёш тўлди. Мен шурлик онани бу аҳволда ташлаб кетгим келмади, хола

ди. Шу қизим йилга-йилга яна касал бўлиб қолмасин деб, мен фақат унинг кўнглига қарардим. Кейин билсам, бу нарса бошқа болаларимга таъсир қиларкан. Мана, кўриб турибсиз, ҳозиргача шу аҳвол. Опа-сингиллар бир-бирларини соғиниб эслаш урнига, орқавордан аччиқ-тизиқ гап қилишади...

Аслида, ҳар биримиз ота-оналик ва фарзандлик бурчларидан ташқари жону жигарлик бурчлари ҳам борлигини биламиз. Акалик бурчи, опалик, сингиллик бурчи... Бундай бурч туйгулари бир оилада усиб-улгайган болаларнинг кўнгиллари кўринмас иплар билан боғлаб туради. Йиллар утган сайин бу иплар қалин тортиб, бақувватлашиб бораверади. Шу аснода ака-укалар, опа-сингилларнинг болалари ҳам бир-бирларига қариндош, ҳамдил, ҳамдард бўлиб усидош. Аслида, ҳаётнинг зуғаллиғи ҳам шунда. Эшигиндан сени излаб соғиниб келгунчи, оғир дамларда ёнингда туриб гам-ташвишларингни булишувчи жигарларинг бор экан, ўзингни бахтли санайсан баъзан. Бурччилик, меҳру-оқибат, инсофу диёнат сингари муқаддас туйгуларга қайта-қайта сажда қилгинг келади. Яратганинг ўзи ҳеч биримизни жону жигарларимиз меҳру-муҳаббатидан бенасиб этмасин, иншооллоҳ...

Гулчехра ЖАМИЛОВА

• Танишув

ҲЕЧ КИМДАН МАСЛАҲАТ СЎРАМАНГ

Кунгил қўйган йигитимнинг онаси, «қизни қуришим керак», деб туриб олибди. «Майли курсангиз кургудек» — деб, йигитим ҳам рози бўлибди. Белгиланган кун яқинлашган, бирга ишлайдиган она-онларнинг бирдан қандай кийиниб чиққанам маъқул, деб маслаҳат сўрадим. «Ҳозирги қайноналар келиннинг таги-тахтини сўраш билан бирга бойбадавлатлиги билан ҳам қизиқмоқда. Яхшигина кийиниб, тақинчоқларингизнинг ҳаммасини тақиб чиқинг яна келин «адо-гадо» экан, деб қайнона айниб кетмасин» — деди.

Зеб-зийнатга қизиқмасам ҳам бечораҳол бўлиб кўринмаслик учун ҳамма тилла ва марварид тақинчоқларимни илиб олдим. Кунглим хотиржам, чунки йигит мендан бошқасига уйланмоқчи эмасди.

Учрашувга келган бўлажак қайнона унча узоқ гаплашмади, маъюсгина бўлиб хайрлашди. Хомуш уйга қайтдим. Чунки йигитнинг онаси келишида хурсандек эди, аммо кетишида...

Орадан бир ҳафта ўтгач йигитдан қўйидаги мазмунда мактуб олдим: «Салом Салимахон, мана бир ҳафталик тортишув ва мунозаралардан сўнг уйимиздагилар узил-кесил сизга уйланишимга қарши чиқди. Нега уша кун бунча тақинчоқлар тақиб чиқдингиз. «У қиз ҳар ойда тақинчоқ алмаштирадиган кўринади. Сен унинг бойликига бўлган талабини қондиролмасанг барчамизни камситиб, куч-кўронини олиб жунаб қолади» — деди онам. Бу фикрни оналарим ҳам тасдиқлашди... Хайр. Абдугофир.»

Биз ўзбеклар учун кўпгина нарсалар уят саналади, оқибатда уларнинг замирида бахтсиз ҳодисаларга дучор бўлиб қоламиз. Қайси бир она фарзандининг бахтсиз бўлишини истайди, болаеси баалоғат ёшига етганида бутун келажакнинг бахтини ундан кутиб умидларининг рўёга айланиши учун дуо қилади. Шундай экан келинг, биз ҳеч қачон бахтсизлик олдида тиз чўкиб ўтирмайлик. Фарзандлар олдидаги бурчларни янада мукамалроқ ўйлаб кўрайлик.

УБН СЎНО ДЕЙДЎКЎ:

Уялиш ва турли ҳаёллар жинсий алоқани сустайтиради. Масалан, хотинни ёмон кўриш, ундан уялиш, олдиндан кучсиз ёки ожиз бўлиб қоламанми деб юракда қурқув пайдо бўлиши ёмонликдир.

***

Алоқани тарк этиш ҳам заифликка сабаб бўлади. Бунда нафс уни эздан чиқариб, органлар ундан қайтади ва табиат уруғ туғдириш билан шуғулланмайди. Бу болани суддан айирган онада табиат сут туғдириш билан шуғулланмай қолганга ўхшайди.

***

Чекиш, пала-партиш овқатланиш, иш ва дам олиш ўртасидаги мутаносибликнинг бузилиши, кўп пиво, сифати паст қизил вино ичиш ҳам ожизликни келтириб чиқаради.

***

Эркак киши ҳар тарафлама тажрибали бўлса, аёлга мойиллик шунча яхшиланади.

***

«Яқинлики уддалай олармиканманми» деган фикр инсон руҳиятининг энг катта душманидир.

***

Илмий ва бадиий китоблардаги воқеийлик ҳам инсон руҳиятини бир даража юқори кўтаради.

засидан бошимни олдимда унга маънос тикилдим. Гуё «мен айбдорман, мени кечир» дегандай эдим. У «қўйсангизчи сизга мен ишонман, қиз боланинг уз бахонаси бор. Фақат хафа бўлманг» деб жилмайди.

Тонг ҳам отди, мен уйдан чиқиб қўшни ҳовлига ўтиб кетдим. Қуни билан узим холи бўлишни жуда истардим. Ухлаганга соламану уйқу қайда, фикрим бундан кейинги кечаларга бориб тақалаверди.

Ниҳоят, иккинчи кеча бошланши билан қадамларим оғирлашиб қолгандай туюлди. Чимилдиққа яқинлашиб

билганчалик «висол кечаси»нинг сирини билмас эканман. Ҳозир у менинг энг меҳрибон кишим. Баъзан уйлаб қоламан, ақлли қиз йигитнинг ориятини ҳаммиша сақлай олар экан, фақат қизлар бунини тушуна олса шунинг ўзи ҳаммалари учун бахт экан...

«СИРЛИ» СИРДОШ

(ёхуд куёвжўра ҳақида)

Дунёнинг тилаги бизлар бўлсак, шаксиз муҳаббатнинг гавҳари ҳам бизлармиз. Табиат бизга висолдек ши-

кўп нарсдан бохабар бўлиши кераклиги ҳеч кимнинг ҳаёлига ҳам келмайди. Ахир куёвнинг ҳар бир қадами куёвжўрасининг илтифоти билан улчанадику, унинг энг яқин сирли сирдоши ҳам саналади.

Бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди. Бир ўртоғимизнинг тўйида куёвжўраси ичиб олиб, келинчак тўйдан олдин бир йигитни яхши кўрарди, деган гапни қистириб ўтди. Ушанда куёв бизларнинг олдимизда қизариб, узини ноқулай сезиб қолганди. Болалар уни мастликда айблаб куёвни тинчлантирганди. Энд уйлаб қуришга, куёвнинг жўраси шундай қилиқни бошлаб тургандан кейин куёвбола узининг кечасидан мамнун бўлиб чиқа оладими?! У минг битта ҳаяжон билан ўтиради-ю қизга бўлган меҳрини нафратга айлантирмайдими?

Аслида куёвжўра Висол сирларини тушунтириб бера оладиган ва кўп нарсаларни бекаму кўст унга оқилона тарзда тушунтириб бера оладиган инсон бўлиши керак. Келинчакнинг яхши фазилатларини айтиб, кунгил истагини уйғота билиши лозим.

Замон зайли билан эрта турмушни етаклашга шошиллаяпмиз. Бироқ олдимизда нималар кутаётганимиз деб уйлаб қуришга фурсат ҳам йўқ. Ҳамма нарсани ёшларнинг ўзи ҳал қилади. Фақат у апил-тапил қиз топса бас. Баъзиларимиз эса ўғил боланинг кўнглига қулоқ тутмай кўнглисиз бўлса кўнгиб кетади, деймизда лоқайдлик қиламиз. Бир кун ёмон гап эшитсак ёқамизни ушлаб туфлаб қуямиз.

Саҳифани Олим БЕКНАЗАР тайёрлади

«Салом таҳририят ходимлари. Яқинда мени ота-онам уйлантиришмоқчи, лекин мен Тошкентда яшайдиган бир аёлни сезиб қолганман. Уйдагилар у аёлнинг боласи борлигини билиб «ё бизни дейсан, ёки уни», дейишди. Ҳатто кейинги пайтда Тошкентда уқийдиган синглим ҳам бу хабарни эшитиб менга нисбатан муомаласини узгартирди. Мен нима қилай, севмай туриб улар танлаган қиз билан қандай яшайман»

ИСМОИЛ,
НАВОЙИ вилояти

«БўСАФА»ГА МАКТУБЛАР
«Ассалому алайкум «Оила ва жамият» таҳририяти! Бизнинг оиламизда онам рус, отам ўзбек. Мен оқила, покиза, беш вақт намозини қанда қилмайдиган қизга кунгил берганман. Отамга фарқи йўғ, лекин онам яқин танишимиз бўлган бир рус қизига уйлантирмоқчи. Улар эса яқинда мен билан биргаликда бошқа жойга кўчиб кетишмоқчи экан. Унамасам «Сен ёш, келажакни қура билмайсан» дейишди. Наҳотки 26 ёшга қириб ҳам узимнинг тақдирини ўзим ҳал қилолмасам...

БОТИР,
ТОШКЕНТ шаҳри

«Ҳурматли таҳририят! Мен ота-онамнинг розилиги билан турмуш қурганман. У кишининг қурдан қизи борлигини ҳам билардим. Лекин тўйдан кейинги муомала билан унга ёқиб қолганман. Менинг билан фахрланишларини айтганда мендан бахтли аёл йўқдай туюлади. Менимча ҳамма нарса қизларимизнинг узларига боғлиқ.

ҲИЛОЛА,
НАМАНГАН вилояти

Дўстимнинг ҲИКОЯСИ

...Туй тугаб, ҳамма хуш-кайфият билан тарқалган пайтда мен узимни ноқулай сеза бошладим. Ҳозир келинчак билан учрашганимни уйласам, кўзим олди хира тортигандек бўлаверди. Қачонки янгалар чимилдиқ ичига киришим кераклигини айтганида қандайдир куч билан қувонардиму, яна қандайдир суст босарди. Уйга кирганда эса ноҳуя келиб қолган меҳмонга ўхшаб тик туриб уйланиб қолдим...

Уйда иккаламиз ёлғиз, унга нималарнидир гапириб бергим келарди-ю лекин уша сузларни тополмасдим. Тун ҳам қорайгандан қорайиб, соат ҳам алламаҳал бўлиб қолди. Нима қиларимни билмай унинг қўлларини астагина силадим. Нимагадир вужудим қалтирай бошлади. Мен у вақтда ҳеч нарсани истамасдим, қўйиб берса бутун ташвишларни унутиб ухласам дердим. Лекин эртанги кун мушкулоти жуда қийнади. Бу ҳолатни энгиш учун уни маҳкам кучокладим-да, титраб бораявст-лика лабларимни сездирмасликка ҳаракат қилдим. Нима бўлгандаям ҳадемай тонг отади, вақт кутиб турмаслиги миямга тақ этиб тақалди. Худди шуни кутиб тургандай узим билмаган ҳолда йўғлаб юбордим. У тикилиб туриб сочларимни секин силади. Лекин мен бу вазиятдан чекиниб кетолмай, тиззасига бошимни қўйдимда «наҳотки» дейишдан нарига ўтолмасдим. Фақат «тонг отадию, янгалар қандай фикрга боради» деган уй ялт этиб миямга урилди. Бироз вақт ўтгач тиз-

борар эканман, унинг жилмайиб утирганига қўзим тушди. Мен ҳайрон эдим, нимага у ҳеч нарса бўлмагандай хурсанд, нимага хафа ҳам бўлмайди, деб уйладим. Менинг хомуш бўлиб утирганимга қарамасдан секингина гапни-гапга улаб, кейин ёшлигидаги қизиқ воқеани айта бошлади. Бир маҳал мен ҳам барча тушқунлигимни эздан чиқариб, у билан қўшилиб анча пайтгача суҳбатлашдик. Борган сари у нимаси биландир узига яқин тортарди. Уша тунда мен энг бахтиёр кишига айландим...

Кейинчалик билсам, мен у

рин туйғу ато этган экан кунгил истагини вожиб этиш ҳам бизлардандир. Дунёда севги деган буюк илоҳийлик бор. Унинг сержило сеҳрларини доимо биз билан. Фақатгина бизлар унга уз мақомидан имконият ярата олсак бас.

Ҳозирги давр имкониятга бир назар ташлайлик. Куёвнинг энг яқин кишиси бўлган куёвжўраси нимаси билан бошқа ўртоқларидан ажралиб туради? Хужақурсинга куёвжўра бўлса бас. Эътиборсизгина бирга ўқшган ёки болалигидан бирга ушиб улгайган дейишдан нарига ўтмайдилар. Лекин у

Табриклаймиз!

Азиз дўстимиз ҲАБИБУЛЛО!

Сизни 5-май кутлуг 60 ёшингиз билан кутлаймиз!

Сизга Аллоҳдан узоқ умр, фарзандларингиз ва невараларингиз бахтига доимо соғ-саломат юришингизни сўраймиз.

Республика Матбуот тарқатиш уюшмаси жамоаси

Она қизимиз ПОКИЗАХОН!

8 ёшинг муборак бўлсин! Сенга узоқ умр, сиҳат-саломатлик ва ўқишларинг-да муваффақиятлар тилаймиз.

Покизахон хони,
Оқ бугдойни нони
Ҳамма яхши кўрса-да,
Дадасини жони!

Оиламиз номидан доданг КАМОЛ.

Хурматли онажонимиз, оиламиз бекаси ва келинойимиз ХОЛБЕКАХОН!

Сизни баҳорнинг сулим кунларидаги таваллуд кунингиз билан кутлаймиз! Доимо бахтли, гузаллик ва меҳрингиз билан хонадонимизни обод ва кўнглимизни чоғ этиб юринг.

Эҳтиром ила фарзандларингиз Наргиз, Ҳамза, Мухлис, Шоҳзод, Гулноза, Қахрамон, Абдукарим, Басира, Зокир, Ҳамида.

Хурматли АБДУСАЛОМ ўғли БАҲОДИРХОН!

Биз сизни 33 баҳорингиз билан кутлаймиз. Сизга соғ-омонлик тилаб, кўёвингиз ва синглингиз.

Меҳрибон онамиз Раънохон САЛИМОВА!

Биз сизни 60 йиллик таваллудингиз билан табриклаймиз. Энг эзгу тилагимиз сизга армуғон.

ФАРЗАНДЛАРИНГИЗ.

Хурматли МИРЖАЛОЛ ака!

Сизни муборак 47 ёшингиз билан табриклаймиз. Сизга мустақкам соғлик, ишларингизга зафар ва омад ёр бўлишни тилаб укангиз,

Жамолиддин ва келинингиз Мунира АЛИМУҲАМЕДОВАлар.

Азиз адажонимиз Зиёвуддин РАҲМАТУЛЛАЕВ!

40 ёшингиз кутлуг бўлсин. Сизга соғ-лик бахт ва омад тилаймиз.

Рафиқангиз Сайёра, фарзандларингиз Сирожиддин, Жамолиддин, Нигора.

Хурматли дадажоним Келдиёр ПЎЛАТОВ!

Сизни туғилган кунингиз ва ғалаба байрами билан табриклаймиз. Ғамдан йироқ, фарзанду набираларингиз оғушида соғ-саломат юринг. Аллоҳ сиздан ёруғ кунларини ҳеч қачон дариг тутмасин, деб ўглингиз Озод ПЎЛАТОВ, укангиз Илҳом БОЙСУНОВ.

ТАДИ IV-курс толиблари

Азиз падари бузрукворимиз Раҳматжон АҲМАТЖОНОВ ва муҳтарама онажонимиз МАНЗУРАХОН ая!

Биз фарзандларингиз сизларни табаррук 63 ёшингиз билан кутлаймиз! Дилларингиз доимо хушнуд бўлиб, бизларга меҳр-саховат улашиб, қўша қариб юрингизлар.

Фарзандларингиз номидан ГУЛНОЗА

Хурматли опам Дилфуза АМОНОВА!

Сизни 4 май — таваллуди айёмингиз билан табриклайман. Аллоҳдан неки орзу ниятларингиз бўлса, ижобат этишини су-

Газ духовкасида пиширилаётган котлетга помидор шарбатидан сепаласангиз, котлет мазали ва чиройли пишади.

***

Товуқ гуштини пиширишдан олдин помидор шарбатига солиб қўйсангиз мазали ва хушхўр бўлади.

***

Гушт қовурганда бир-икки қошиқ лимон шарбати қўйсангиз мазали бўлади.

***

Гуштли котлетга озгина қовурилган пиёз қўшиб юборсангиз мазали чиқади.

***

Қовурмоқчи бўлган гуштингизни болта билан бир-икки жойидан уриб сирка суриб пиширсангиз юмшоқ, хуштаъм бўлади.

***

Овқатга давр япроғи солмоқчи бўлсангиз таом пишишига 5-

Оламда гап кўп

ДЎСТЛИККА ҚЎЙИНГ ИХЛОС

Нўноқ овчининг ўқиға учиб яраланган терера насли кучукнинг ҳаётини сақлаб қолиш учун ветеринарлар йирик зотли неопол мастиффидан бир литрга яқин қон олиб қуйишди. Хозир Пити (терера) ва Ринк-лз (мастифф) лақабли бутлар бир сония ҳам ажралмайдилар. «Дўст дўстни этди халос» деб шунга айтсалар керакда.

чирklarини кетказиш учун идиш-ни сирка аралаштирилган сувда 10-15 минут қайнатиб сўнгра ювилади.

***

Газ духовкасини аввал иссиқ сувда, сўнгра ичимлик содаси аралаштирилган совуқ сувда ювиб охирида қуруқ мато билан артсангиз яхши тоза бўлади.

ОШХОНАДА

БЕКАЛИК СИРЛАРИ

10 дақиқа қолган солинг. Акс ҳолда таом ачқимтил бўлиб қолади.

***

Тухумнинг эски, янгилигини аниқламоқчи бўлсангиз ёруғ нурга тутиб кўринг. Эскирган тухум ёруғда қорайиб кўринади.

***

Товуқ гуштини қайнатиб пишираётганингизда гуштингиз тўш, сон қисмларига санчқи уриб қўйсангиз таом янада мазали бўлади.

***

Қуруқ чой, туз, ичимлик содасини фақат шиша идишларда сақлаган маъқул. Чунки алюминий, мис идишлардан ҳид келади.

***

Алюминий, мис идишлар новшадил спирти ёки совунли иссиқ сув билан ювилса яхши тозаланади.

***

Қозон-товоққа уннаб қолган ёғ

***

Чойнак, пиёлаларни ичимлик содаси билан ювилса ялтиллади. Худди шунингдек кумуш қошиқ, санчқиларни ҳам сода аралаштирилган илиқ сувда ювсангиз, жилоланади.

***

Кофе юқи уннаб қолган идиш-ни совуқ сувга тўлатиб бир-икки лимон бўлақларидан солиб қайнатилса, топ-тоза бўлади.

***

Қатиқ юқли шиша идишларни сирка аралаштирилган сув билан тўлатиб, 15-20 минутдан сўнгра ювсангиз, топ-тоза бўлади.

***

Пичоқдаги доғни кетказиш учун аввал лимон шарбати, сўнгра қуруқ жун мато билан артилади.

***

Картошка бўлаги билан гушт қиймалагични ва пичоқларни ишқалаб ювсангиз ёғ юқи тез кетади ва ялтиллади.

раб,
укангиз Акрам
ТМО III курс толиби

Жияним ХУМОЮН!

Туғилган кунинг билан кутлайман. Хуш кайфият, бахт-саодат тилаб, **дойинг Жаҳонгир ЮСУПОВ.**

Хоразм вилояти, Шовот тумани

Укам ДОНИЁРБЕК!

Туғилган кунинг билан табриклаб, баҳорий кайфият, доимий хушчақчақлик тилайман.

РАҲМОНОВлар оиласи номидан оғанг **САРДОРБЕК**
Хоразм вилояти, Хонқа тумани

